

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Työelämäläheisyys ja työelämäyhteistyö ammattillisessa koulutuksessa – ensimmäisiä tuloksia kyselyistä

Raisa Hievanen, Paula Kilpeläinen, Anni Tuurnas ja Mari Huhtanen, Kansallinen
koulutuksen arviointikeskus

Arvioinnin tavoite

- **Arviointi**
 - kohdistuu ammatillisen koulutuksen työelämäläheisyyteen ja työelämäyhteistyöhön liittyviin prosesseihin ja käytäntöihin.
 - tuottaa tietoa työpaikalla järjestettävän koulutuksen toteutumisesta, toteuttamisen tavoista, toimivuudesta ja vaikuttavuudesta.
 - tuottaa tietoa myös koulutuksen järjestäjien ja työelämän yhteistyön rakenteista ja muodoista sekä niiden toimivuudesta ja kehittämistarpeista.
- **Osa useampien arviointien muodostamaa kokonaisuutta, joiden kautta tuotetaan tietoa ammatillisen koulutuksen reformista.**

Arvioinnin toteuttajat

Arviointiryhmä

- Ville Loukusa, työelämäkoordinaattori, Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos
- Laura Pylväs, tutkijatohtori, Helsingin yliopisto, käyttäytymistieteellinen tiedekunta
- Kirsi Rasinaho, koulutus- ja työvoimapolitiittinen asiantuntija, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
- Jenni Taakala, utvecklingsledare, Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen AB
- Matti Tujula, edunvalvonnan asiantuntija, Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry
- Mikko Vieltojärvi, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Karvin projektiryhmä

- Raisa Hievanen, arviointiasiantuntija
- Paula Kilpeläinen, johtava arviointiasiantuntija
- Anni Tuurnas, arviointiasiantuntija
- Mari Huhtanen, arviointiasiantuntija

Arviointiasetelma

Eri tahojen osallistaminen
arviointikysymysten ja
-metodien määrittelyyn

Useiden eri tiedonlähteiden
hyödyntäminen

TÄSSÄ TULOSKOOSTEESSA
KESKIÖSSÄ KYSELYJEN
ENSITULOKSET

Keskustelut eri tahojen kanssa

- Opetus- ja kulttuuriministeriö
- Opetushallitus
- Työelämätoimikunnat
- Koulutuksen järjestäjät
- Työmarkkinatahot
- Opiskelijajärjestöt

Keskustelut arviointiryhmän kanssa

Muut arvioinnit ja selvitykset

Rekisteri- ja tilastoaineistot

- Koski-tietovaranto
- Amispalaute
- Työelämäpalautteen työpaikkaohjaajakysely

Kyselyt

- Koulutuksen järjestäjät
- Ammatillisia tutkinnon osia opettavat

Haastattelut

- Työnantajat
- Työpaikkaohjaajat

Kehittämisseminaari

- Opiskelijat
- Työelämän edustajat
- Koulutuksen järjestäjät ja henkilöstö
- Sidosryhmät

Jaettu ymmärrys
johtopäätöksistä ja
kehittämissuosituksista

Arviointiaineisto

- **Kyselyt (marras-joulukuu 2021)**
 - Kysely koulutuksen järjestäjille
 - Koulutusalaakohtainen kysely ammatillisia tutkinnon osia opettaville – henkilöstö vastasi koulutusalaakohtaisena ryhmänä – tutustu koulutusalaakohtaisiin tuloksiin täällä.
- **Haastattelut (maaliskuu 2022)**
 - Työnantajien haastattelut
 - Työpaikkaohjaajien haastattelut
- **Tilasto- ja rekisteriaineistot**
 - Amispalaute
 - Työelämäpalaute
 - KOSKI-aineisto vuoden 2018 alusta
- **Kehittämisseminaari (16.5.2022)**
 - Koulutuksen järjestäjille, opettajille, opiskelijoille, työelämälle ja sidosryhmille

Kyselyjen vastaajamäärät

Kysely koulutuksen järjestäjille	Vastanneiden määrä	Koulutuksen järjestäjien kokonaismäärä (N)
Koulutuksen järjestäjät	123	138
Koulutusalaakohtaiset kyselyt ammattillisia tutkinnon osia opettaville (pyydetty 1 ryhmävastaus/koulutusala/järjestäjä)	Vastanneiden määrä (n)	Ko. koulutusalan koulutusta tarjoavien järjestäjien kokonaismäärä (N)
Kasvatusalat	2	11
Humanistiset ja taidealat	55*	72
Yhteiskunnalliset alat	1	20
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet	65*	76
Luonnontieteet	23	38
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)	42*	52
Tekniikan alat	65*	71
Maa- ja metsätalousalat	33*	49
Terveys- ja hyvinvointialat	72*	81
Palvelualat	73*	85

***Osa koulutuksen järjestäjistä palautti useamman vastauksen**

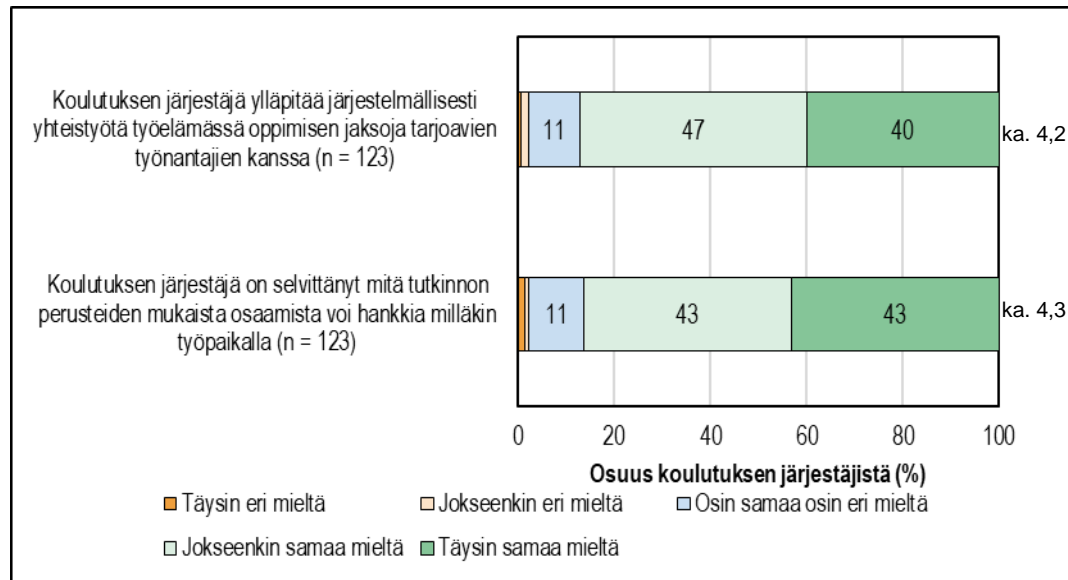

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Työelämässä oppiminen

Ensimmäisiä tuloksia
kyselyistä

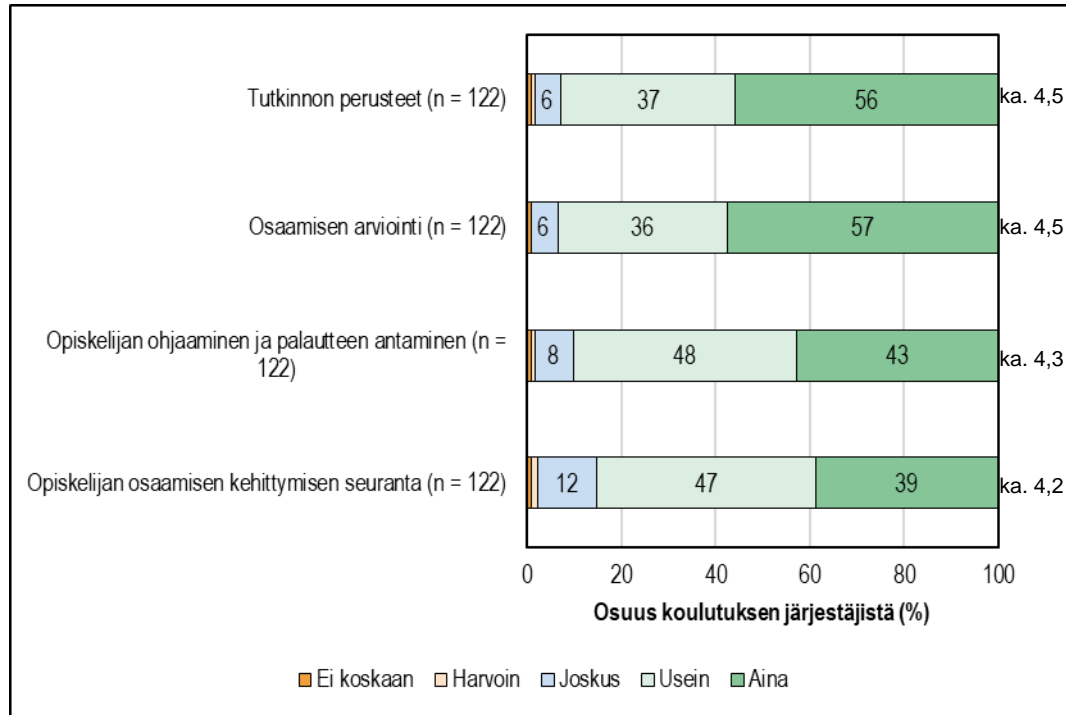
Työelämässä oppimiseen sopivat työpaikat

Kuvio 1. Työelämässä oppimiseen sopivien työpaikkojen varmistaminen

- **Koulutuksen järjestäjistä suurin osa ylläpiti järjestelmällisesti yhteistyötä työelämässä oppimisen jaksoja tarjoavien yritysten kanssa.**
- **Samoin suurin osa järjestäjistä oli selvittänyt mitä tutkinnon perusteiden mukaista osaamista voi hankkia milläkin työpaikalla.**

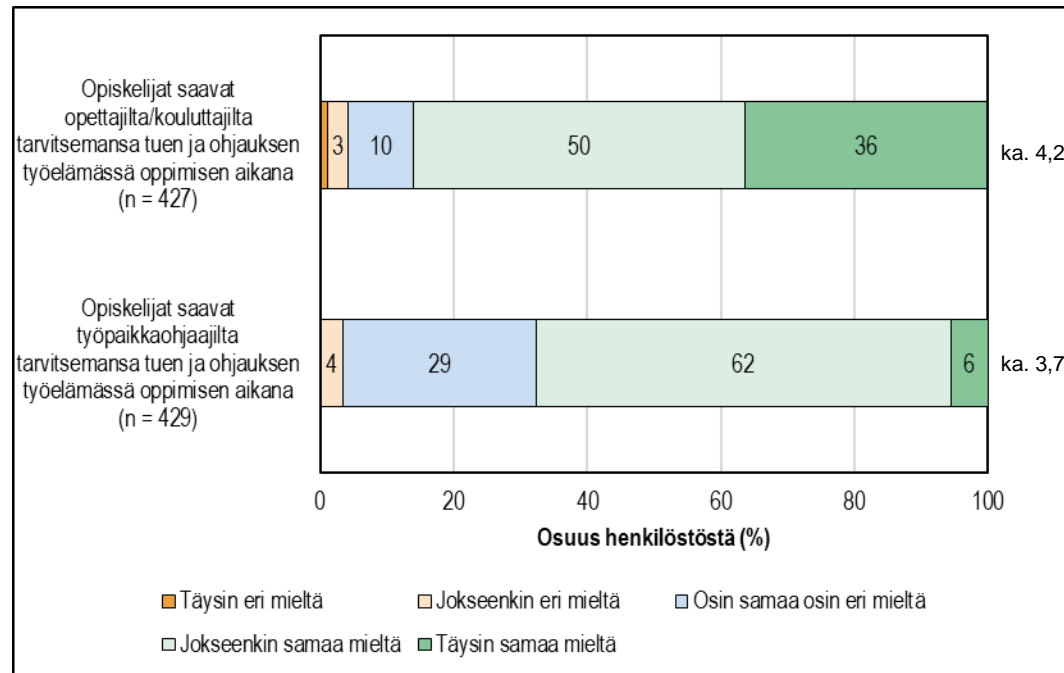
Työpaikkaohjaajien perehdyttäminen koulutuksen järjestäjän toimesta

Kuvio 2. Kuinka usein koulutuksen järjestäjä perehdyttää työpaikkaohjaajat

- Koulutuksen järjestäjien mukaan tutkinnon perusteisiin ja osaamisen arviointiin perehdyttäminen oli yleisempää kuin opiskelijan ohjaamiseen ja etenkin osaamisen kehittymisen seurantaan perehdyttäminen.

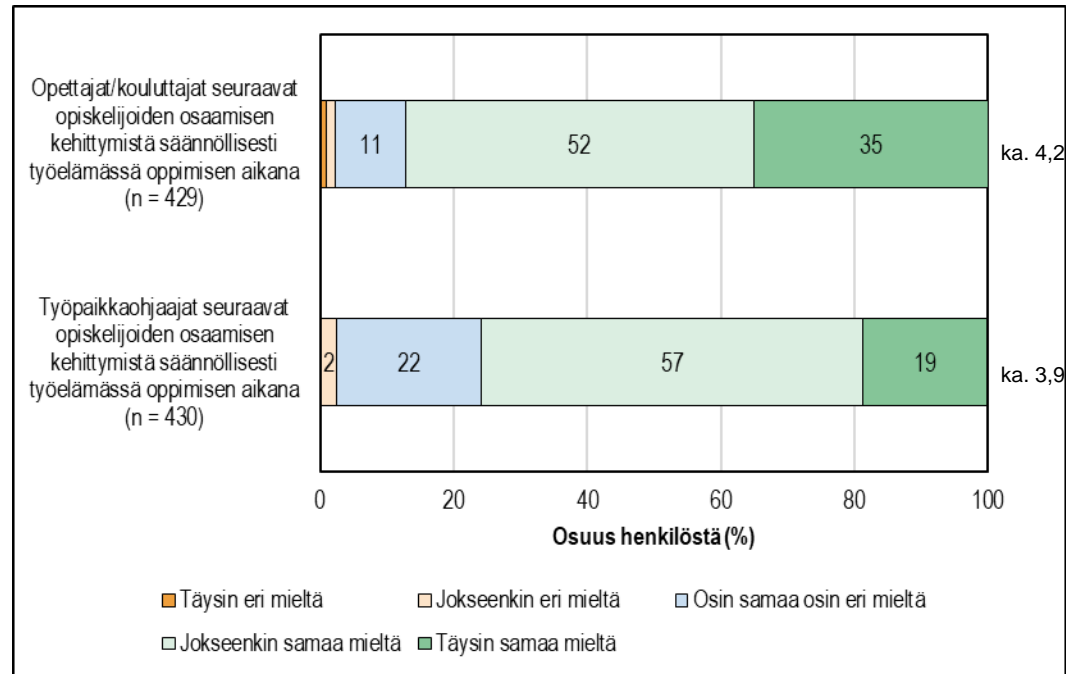
Opiskelijoiden tarvitseman tuen ja ohjauksen saatavuus opettajilta ja työpaikkaohjaajilta työelämässä oppimisen aikana

Kuvio 3. Opiskelijoiden tarvitseman tuen ja ohjauksen saatavuus opettajilta / kouluttajilta ja työpaikkaohjaajilta työelämässä oppimisen aikana, henkilöstön arvio

- Suuri osa henkilöstöstä arvioi opiskelijoiden saavan tarvitsemansa tuen ja ohjauksen opettajilta / kouluttajilta työelämässä oppimisen aikana.
- Käsitys siitä, miten opiskelijat saavat tarvitsemaansa tukea ja ohjausta työpaikkaohjaajilta oli kielteisempi.

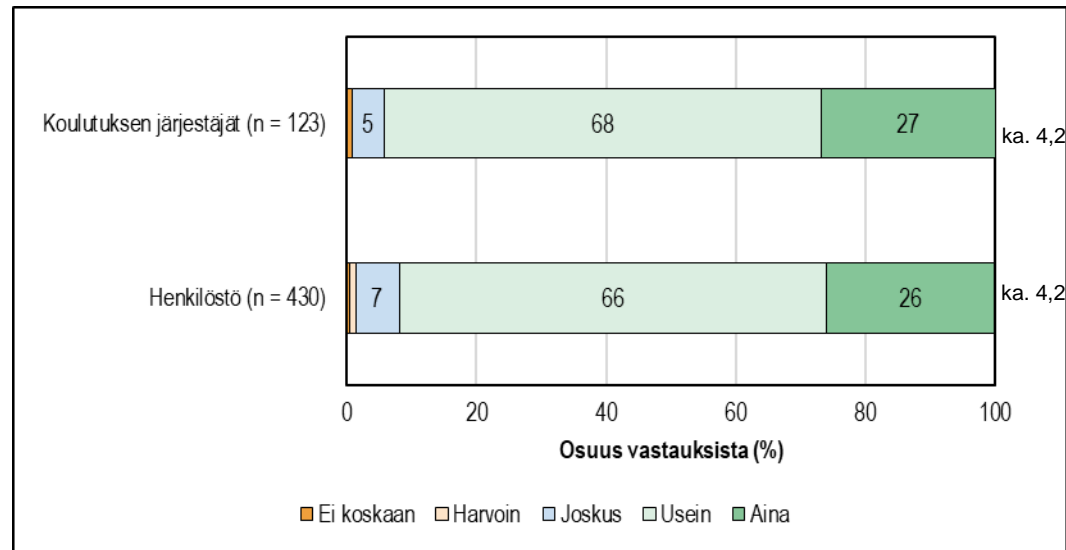
Opiskelijoiden osaamisen kehittymisen säännöllinen seuranta työelämässä oppimisen aikana

Kuvio 4. Opiskelijoiden osaamisen kehittymisen säännöllinen seuranta työelämässä oppimisen aikana opettajien / kouluttajien ja työpaikkaohjaajien toimesta, henkilöstön arvio

- **Henkilöstö arvioi, että opettajat / kouluttajat seuraavat opiskelijoiden osaamisen kehittymistä työelämässä oppimisen aikana säännöllisemmin kuin työpaikkaohjaajat.**

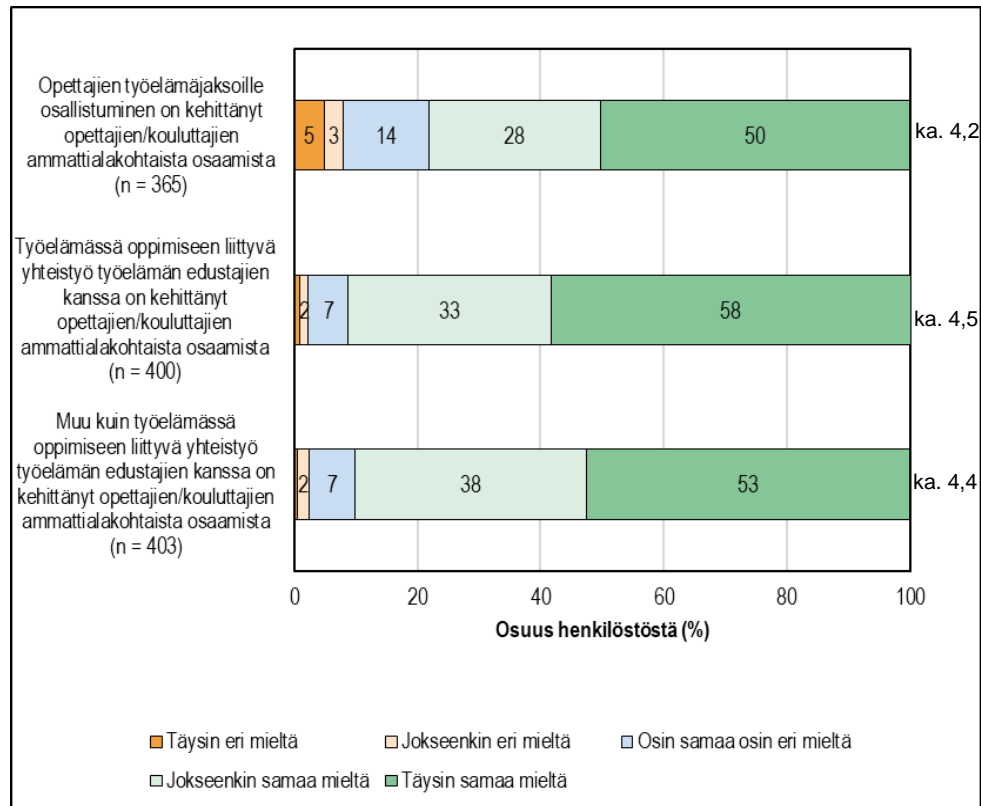
Näyttöjen toteuttaminen osana työelämässä oppimista

Kuvio 5. Kuinka usein näytöt toteutetaan osana työelämässä oppimista

- **Sekä koulutuksen järjestäjistä että henkilöstöstä suurimman osan mukaan näytöt toteutetaan vähintäänkin usein osana työelämässä oppimista.**

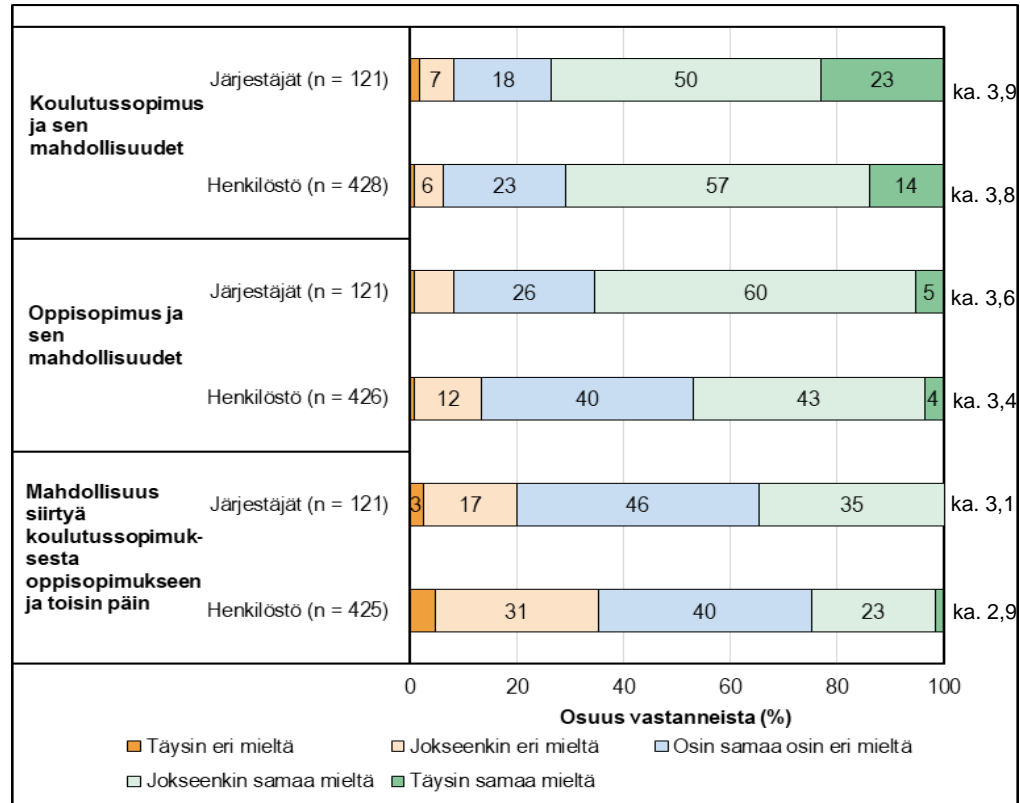
Opettajien osaamisen kehittyminen

Kuvio 6. Opettajien / kouluttajien osaamisen kehittyminen työelämäyhteistyön kautta

- **Henkilöstö koki, että heidän ammattialakohtaista osaamistaan on kehittänyt erityisesti työelämässä oppimiseen liittyvä yhteistyö työelämän kanssa.**

Työelämässä oppimisen ja sen mahdollisuuksien tunnettavuus työelämässä

Kuvio 7. Työelämässä oppimisen muotojen tunnettavuus alueen työpaikkojen keskuudessa

- Sekä koulutuksen järjestäjät että henkilöstö arvioivat työelämän tuntevan paremmin koulutussopimuksen kuin oppisopimuksen.
- Molemmat vastaajaryhmät arvioivat työelämän tuntevan heikoiten opiskelijoiden mahdollisuudet siirtyä koulutussopimuksesta oppisopimukseen ja päinvastoin.

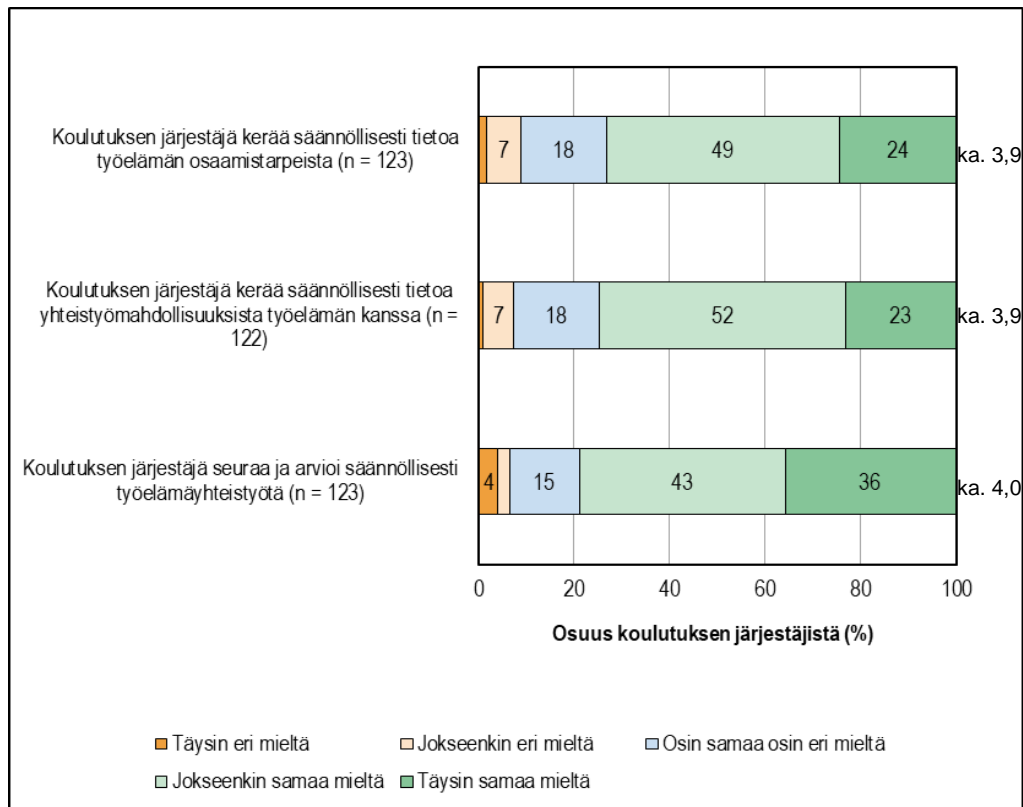

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Muu työelämä- yhteistyö

Ensimmäisiä tuloksia
kyselyistä

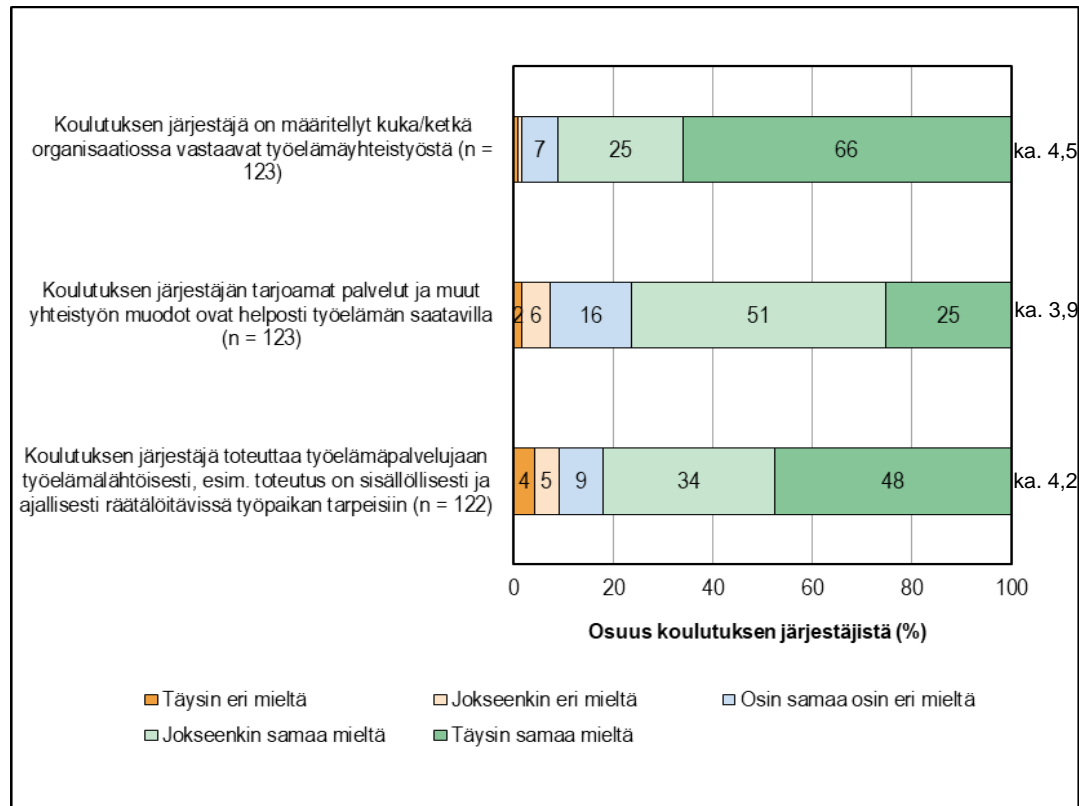
Työelämäyhteistyön kehittäminen

Kuvio 8. Työelämäyhteistyön säännöllinen kehittäminen

- **Suurin osa koulutuksen järjestäjistä kerää säännöllisesti tietoa työelämän osaamistarpeista ja yhteistyömahdollisuuksista työelämän kanssa.**
- **Samoin suurin osa järjestäjistä kertoi seuraavansa ja arvioivansa säännöllisesti työelämäyhteistyötä.**

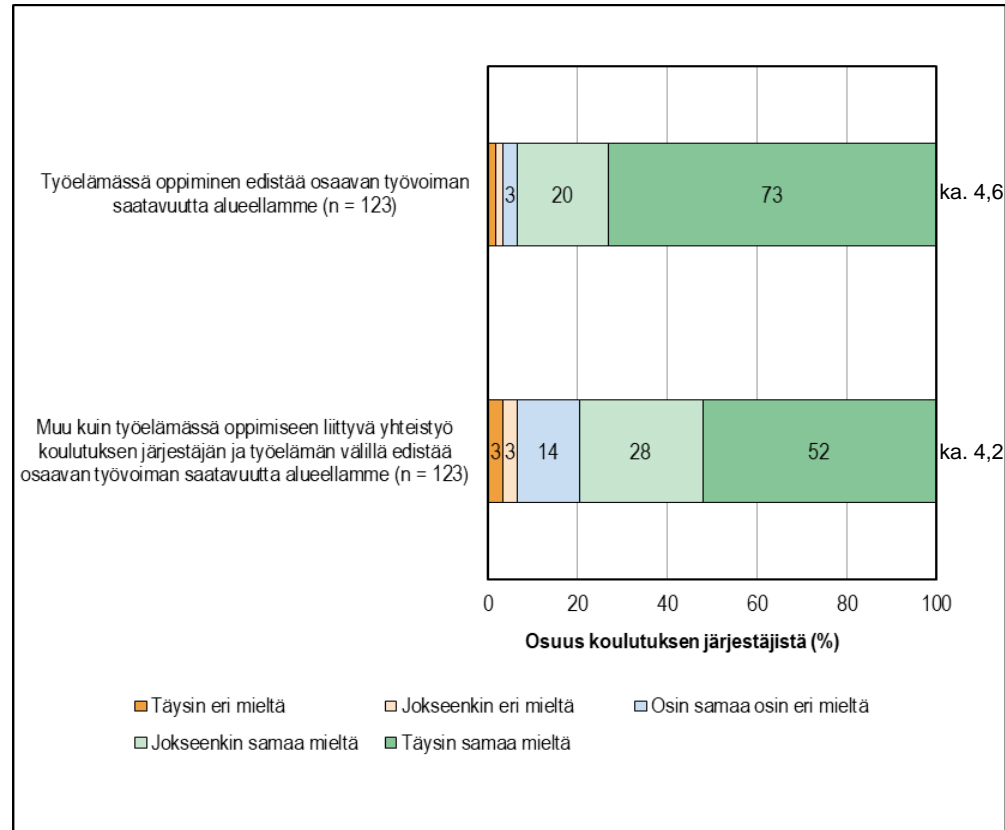
Työelämäpalvelujen organisointi ja sen työelämälähtöisyys

Kuvio 9. Koulutuksen järjestäjien tarjoaminen työelämäpalvelujen organisointi ja työelämälähtöisyys

- **Lähes kaikki koulutuksen järjestäjät olivat määritelleet työelämäyhteistyön vastuut organisaatiossaan.**
- **Suurin osa järjestäjistä koki toteuttavansa työelämäpalveluja työelämälähtöisesti.**
- **Hieman edellisiä pienempi osa järjestäjistä koki työelämäpalveluiden olevan helposti työelämän saatavilla.**

Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen

Kuvio 10. Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen alueella työelämässä oppimisen ja muun yhteistyön kautta

- **Suurin osa koulutuksen järjestäjistä koki, että työelämässä oppiminen ja muu kuin työelämässä oppimiseen liittyvä yhteistyö koulutuksen järjestäjän ja työelämän välillä edistää osaavan työvoiman saatavuutta alueella.**

Tervetuloa pohtimaan arvioinnin johtopäätöksiä ja kehittämissuosituksia seminaariin 16.5. klo 12.00-15.00

- **Kohderyhmät**

- Opiskelijat
- Työelämän edustajat
- Koulutuksen järjestäjät ja henkilöstö
- Sidosryhmät
- Tavoite: Jaettu ymmärrys arvioinnin johtopäätöksistä ja suosituksista
- Lisätietoja seminaarista: <https://tinyurl.com/tyoelamaseminaari>

- **Arvioinnin julkistustilaisuus pidetään syyskuussa 2022**

Lisätietoja arvioinnista

[Arvioinnin verkkosivut](#)

Asiantuntijoiden yhteystiedot:

- **Arviointiasiantuntija Raisa Hievanen, etunimi.sukunimi@karvi.fi, puh. 029 533 5542**
- **Johtava arviointiasiantuntija Paula Kilpeläinen, etunimi.sukunimi@karvi.fi, puh. 029 533 5557**
- **Metodiset kysymykset: Arviointiasiantuntija Mari Huhtanen, etunimi.sukunimi@karvi.fi, puh. 029 533 5510**